

Evropské hlavní město kultury 2015 – nejčastější otázky

1) Co to je Evropské hlavní město kultury?

Evropské hlavní město kultury je jedním z nejúspěšnějších projektů EU. Jedná se o vysoce prestižní akci, jakousi, jejíchž plodů občané města a regionu užívají nejen v daném roce, ale zejména v letech a desetiletích následujících.

Projekt „Evropské hlavní město kultury“ vznikl s cílem přispět ke sblížení evropských občanů. Na základě této myšlenky a z podnětu Meliny Mercouriové (řecká ministryně kultury) jej zavedla Rada ministrů Evropské unie v červnu 1985. Od té doby má tato akce u Evropanů, vzhledem k množství návštěvníků, které přilákala, čím dál větší úspěch. Její kulturní a sociálně ekonomický dopad je rovněž pozoruhodný. V souvislosti s rozšířením Evropské unie se v současné době uvedeným titulem každoročně pyšní dvě města dvou zemí EU. Rok 2015 je vyhrazen pro Českou republiku a Belgie.

2) Proč Plzeň?

- má velký kreativní potenciál i tradici od loutek od umění po technologie, ale nutně potřebuje nový impulz;
- protože její občané si to přejí a aktivně se zapojili do úvah o vizi města;
- protože má všechny předpoklady reprezentovat v roce 2015 Českou republiku díky snadné dostupnosti i existující a plánované infrastruktuře.

3) Vysvětlete stručně hlavní myšlenku EHMK, s níž Vaše město kandiduje.

Kandidatura města Plzně je přirozeným vyústěním jeho dlouhodobé vize otevřeného kulturního města. Jejím mottem je: „Pilsen, open up!“ Právě otevřenost novým myšlenkám, inovaci a kreativitě směrem k vlastním občanům i Evropě vévodí projektu ve všech jeho programových proudech. Jde i o otevření nového prostoru pro menšinové žánry a směry, multikulturní společnost, mezigenerační dialog, propojení umění a byznysu, vědy a hry, kultury a vzdělávání, umění a technologií, kreativity a relaxace, veřejných prostor a umění apod. Otevřenost chápeme ve vztahu k celé společnosti, znamená pro nás i odvahu ke konfrontaci a transparentnost ve všech procesech.

4) Čím je Plzeň jedinečná?

- světovou značkou piva, tudíž není třeba vysvětlovat název města;
- dokáže propojit nové technologie s uměním, a to i pro širokou veřejnost (např. Techmania, Ústav umění a designu a projekty ve veřejných prostorách atd.);
- výjimečnou přátelskou atmosférou – synergie geografické polohy (u hranic na soutoku čtyř řek), lidské dimenze (170 tis. obyvatel) a kulturní tradice – což umožňuje přirozené setkávání a prolínání místních obyvatel s návštěvníky města, přistěhovalci i studenty.

5) Jaké stávající kulturní počiny předurčují Plzeň pro tak prestižní titul?

V Plzni už fungují akce s výraznou evropskou dimenzí, např.:

- jedinečné loutkové Divadlo Alfa zapojené do evropského projektu Platform11+;
- mezinárodní festival DIVADLO Plzeň, otevírající se v posledních letech i alternativní tvorbě;
- festival Jazz bez hranic s řadou špičkových umělců ze všech koutů světa;
- mezinárodní poroty klavírní soutěže na Smetanovských dnech či filmovém festivalu Finále Plzeň nebo Animánie;
- plzeňská část festivalu TANEC PRAHA atd.

6) Kam může získání prestižního titulu EHMK Plzeň posunout?

- řada dalších aktérů na poli plzeňské kultury se zapojí do mezinárodních sítí, tedy do výjimečných a netradičních projektů.
- Plzeň se otevře nejen mezikulturnímu dialogu, ale i vlastní vnitřní proměně přinášející novou kvalitu vztahů uvnitř města a regionu.
- Investice do nových prostor pro současné umění (Světovar, galerie atd.) přinesou zcela nové impulsy, příliv zahraničních umělců i návštěvníků.
- Titul přinese Plzni mimořádný zájem ze zahraničí, podnikatelé tak získají jedinečnou šanci prokázat kvalitu služeb, aby i po roce 2015 měli turisté důvod se do Plzně vracet.

7) Jak chápete evropskou dimenzi projektu?

Jako zdravé napětí, které vyvolává např. snaha o spolupráci na straně jedné a zároveň vzájemná provokace na straně druhé. Evropa je rozmanitá, ale přitom má mnohé prvky společné.

Evropská dimenze projektu Evropské hlavní město kultury jako by spojovala to, co se zdá na první pohled neslučitelné. Tento aspekt přináší změnu a spouští kreativitu, vnáší nové přístupy, nová témata, nová řešení a tedy i nové partnerství a formy spolupráce.

8) Jaké jsou inovativní aspekty projektu?

Kreativní přístup ke všem aspektům života města může zásadním způsobem proměnit jeho tvář. Hovoříme o kultuře v nejširším smyslu slova i o progresivních trendech současného umění. Projekt tak otevírá celou škálu nových témat a nebojí se ani témat palčivých či kontroverzních. Právě nová témata společná pro celou Evropu hodláme přinést ve druhé fázi soutěže, nebudeme je však prozrazovat předem.

9) Co se stane s projektem, pokud zvítězí Ostrava?

Město schválilo svůj Program rozvoje kultury na deset let, tzn. až do roku 2019. Hodlá ho realizovat i v případě, že v této prestižní soutěži nevyhraje. V každém případě by však šlo o ochuzení plánovaného programu.

10) Jaká je představa o celkovém rozpočtu projektu, kdo nese a ponese jeho náklady?

Rozpočet má dvě části, tu větší (investiční) se snaží město zajistit zásadní měrou ze strukturálních fondů EU. Na úspěšnosti jejich čerpání závisí kvalita realizace investičních záměrů, které jsou i součástí Programu rozvoje kultury města Plzeň na léta 2009 – 2019, schváleného jednomyslně zastupitelstvem. Menší část rozpočtu je určena produkci a organizaci, propagaci a především realizaci vlastního programu. Město výrazně posílilo přípravný tým pro druhé kolo kandidatury tak, aby neohrozilo podceněním příprav úspěch v soutěži. Na propagaci kandidatury čerpá rovněž

podporu fondů EU.

Konkrétní čísla jsou zatím jen rámcová, na jejich zpřesnění se pracuje. Celková odhadovaná výše nákladů spojených s EHMK 2015 činí 4,4 miliardy Kč

Konkrétní rozložení prostředků:

- 1,5 mld. Kč investičních výdajů města, které jsou z větší části kryty z Regionálního operačního programu Jihozápad;
- 1 mld. Kč na investice Plzeňského kraje a státu, u kterých se rovněž částečně počítá s financováním ze Strukturálních fondů EU;
- 1,2 mld. Kč na ostatní investice;
- 0,7 mld. Kč na programovou náplň.